

Yönetim Muhasebesi Başlığı Altında Yayınlanan Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Mustafa İYİBİLDİREN*

ÖZ

Problem: Yönetim muhasebesi başlığı altında yapılan çalışmaların genel görünümü, üniversitelere ve yazarlara dağılımı nasıldır? Bu başlık altında ortaya konulan çalışmalar hangi kaynaklarda yayın imkanı bulmaktadır?

Amaç: Bu çalışmanın amacı yönetim muhasebesi başlığı kullanılarak yapılmış yayınların görünümünü ortaya koyarak yeni hazırlanacak çalışmalara rehber niteliğinde olmaktır.

Önemi: Yapılacak çalışmalarda öncelikle alanla ilgili yapılan çalışmaların tespit edilmesi yani literatürün bilinmesi oldukça önemlidir. Yapılacak çalışmanın daha önce kimler tarafından çalışıldığı, hangi ülkelerin bu konularda öne çıktığı, yayının hazırlanmasından sonra hangi kanallarda yayın imkanı bulabileceği gibi sorular bu tarz çalışmalar ile cevaplanabilmektedir.

Yöntemi: Bu çalışmada bibliyometrik analiz tekniği kullanılmıştır. Yönetim muhasebesi alanında 1980-2022 yılları arasında yayınlanmış çalışmalar ve bu çalışmalar arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir.

Veri Toplama Tekniği: Yönetim muhasebesi (management accounting) başlığı kapsamında yayınlanan akademik çalışmalar Web of Science veri tabanından çekilmiştir. Bu veri tabanından elde edilen veriler, VOSviewer yazılımı yardımı ile haritalama tekniğine göre analiz edilmiştir.

Önemli Bulgular: Yönetim muhasebesi başlığı kapsamında 988 yayın incelenmiş ve en fazla yayının 2020 yılında yapıldığı, bu alandaki en çok yayının işletme finansmanı ve yönetim bilim alanlarında yer aldığı tespit edilmiştir. Ülkelerin yayın dağılımına bakıldığında İngiltere, üniversiteler değerlendirildiğinde ise Güney Avustralya Üniversitesi ve MARA Teknoloji Üniversitesi lider konumundadır. Bu başlık altında en fazla yayın, 11 adetle Gary Spraakman tarafından yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Muhasebesi, Bibliyometrik Analiz, Haritalama Tekniği.

Bibliometric Analysis of Academic Studies Published Under the Title of Management Accounting

ABSTRACT

Problem: What is the general view of the studies conducted under the title of management accounting, and how is their distribution to universities and authors? In which sources do the studies under this title find the opportunity to be published?

Purpose: The aim of this article is to guide the studies to be prepared by revealing the appearance of the publications made using the title of management accounting.

Importance: In the studies to be done, it is very important to determine the studies related to the relevant field, that is, to know the literature. Questions such as who has practiced on the exercise to be done before, which countries stand out on these issues, and which channels will have the opportunity to broadcast after the preparation of the publication can be answered with such studies.

Method: In this study, bibliometric analysis technique was used. The publications published between 1980-2022 in the field of management accounting and the relations between these publications were analyzed.

Data Collection Technique: Academic studies published under the title of management accounting were obtained from the Web of Science database. The data acquired from this database were analyzed according to the mapping technique with the help of VOSviewer software.

Important Findings: Within the scope of management accounting, 988 publications were examined, and it was determined that the most publications were made in 2020, and the most publications in this field were in the fields of business finance and management science. When the publication distribution of the countries is considered, England is the leader, and when the universities are evaluated, the University of South Australia and MARA University of Technology are in the leading position. The most publications under this title were broadcasted by Gary Spraakman with 11 copies.

Keywords: Management Accounting, Bibliometric Analysis, Mapping Technique.

1. Giriş

İşletme faaliyetlerinin planlanması, örgütlenmesi, yürütülmesi ve kontrol edilmesi olarak tanımlanan yönetim fonksiyonunun vazgeçilmez bir parçası olan yönetim muhasebesi; bilgilerin işlenmemiş veri olarak toplanmasından başlayıp, ihtiyaca uygun rapor haline getirilmesi aşamasına kadar işletme

* Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, miyibildiren@erbakan.edu.tr
Makalenin Gönderim Tarihi: 28.04.2022; Makalenin Kabul Tarihi: 11.11.2022

yöneticilerini odak noktasına koyarak yürütülen muhasebeleştirme sürecinin bütünü oluşturulan bir bilgi sistemidir (Büyükmirza, 2015, s. 29). Yönetim muhasebesinin, geçmişte meydana gelen durumu sayısal verilerle ortaya koyarak gelecek için planlar yapma ve planlanan ile gerçekleşen sonuçları karşılaştırıp kontrol işlevinin yerine getirilmesinde önemli bir rolü vardır (Ergin & Elmacı, 2015, s. 39).

1980 öncesi dönemde, bilgi-iletişim ağlarının günümüze göre yok denecek kadar az olması, ülkeler arası uzaklıklar gibi etkenler, işletmeleri faaliyetlerini sürdürdükleri yerel pazarlarda hayatlarını sürdürme ve karlılık elde etme amaçlarına yönelmiştir. Bu nedenle de işletmeler; yönetimin geliştirilmesi, etkinlik, verimlilik, maliyet düşürme, müşteri odaklı olma, yenilikçilik ve kalite gibi konulara önem verme ihtiyacı hissetmemişlerdir (Bhimani, Horngren, Datar, & Foster, 2008, s. 14).

1980'li yıllara gelindiğinde, işletmelerin farklı ülke pazarlarına girebilme imkanlarını elde etmeleri ile birlikte rekabet yerelden çıkararak uluslararası bir yapıya bürünmüştür (Drury, 2007, s. 11). Bu rekabet yapısına bağlı olarak; yönetim muhasebesi kapsamında değerlendirilen işletmelerde finansal kaynak tahsisinin optimize edilmesi ve sürekli maliyet kontrolü gibi faaliyetler daha aktif olarak kullanılmaya başlamıştır.

Günümüzde ileri üretim teknolojilerinin kullanılması, küresel rekabetin şiddetlenmesi ve ekonomilerde yaşanan durgunluk vb. nedenlerle yöneticilerin sorunlara çözüm bulabilmeleri için yönetim muhasebesi uygulamalarının önemi daha net olarak ortaya çıkmıştır.

Yönetim muhasebesindeki gelişmelere paralel olarak bu alanla ilgili yapılan çalışmalar da farklılıklar göstermiştir. Bu çalışmada, küresel boyutta hızını artırarak devam eden rekabet süreci bağlamında dünyada yönetim muhasebesi başlığı altında yerini alan makale çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu çalışmanın amacı yönetim muhasebesi başlığı kullanılarak yapılmış yayınların görünümünü ortaya koyarak yeni hazırlanacak çalışmalara rehber niteliğinde olmaktır. Günümüzde yapılacak çalışmalarda öncelikle alanla ilgili daha önce ortaya konulan çalışmaların tespit edilmesi yani literatürün bilinmesi oldukça önemlidir. Yapılacak çalışmanın daha önce kimler tarafından çalışıldığı, hangi ülkelerin bu konularda öne çıktığı, yayının hazırlanmasından sonra hangi kanallarda yayın imkanı bulabileceği gibi sorular bu tarz çalışmalar ile cevaplanabilmektedir.

2. Yöntem ve Veri

Bu çalışmada yönetim muhasebesi (management accounting) başlığı altında ele alınan yayınlar bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Bibliyometrik analiz, literatürün geniş bir bakış açısıyla incelenmesine imkan sağlayan ve konu ile ilgili araştırma yapma düşüncesinde olan kişilere bir yol haritası sunan tekniklerden biridir denilebilir. Bibliyometrik yöntemler (örneğin, ortak alıntı analizi, bibliyografik birleştirme), bilimsel alanların yapısal görüntülerini oluşturmak için yayın veri tabanlarından bibliyografik verileri kullanır (Zupic & Čater, 2015, s. 430). Bibliyometrik analiz genel olarak iki amaç gözetilerek yapılmaktadır. Bunlar, performans değerlendirme ve bilimsel haritalamadır. Bilimsel haritalama, belirli disiplinlerin, bilimsel alanların veya araştırma alanlarının kavramsal, entelektüel ve sosyal olarak nasıl yapılandırıldığını tanımlayan bibliyometrik haritalar oluşturmayı amaçlamaktadır. Başka bir deyişle, bilimsel haritalama, bilimsel araştırmanın yapısal ve dinamik yönlerini göstermeyi hedeflemektedir (Cobo, López-Herrera, Herrera-Viedma, & Herrera, 2011, s. 1382). Bibliyometrik yöntemler içerisinde bilimsel haritalama yöntemi diğer yöntemlere göre oldukça yenidir. Bilimsel haritalama; disiplinlerin, alanların, uzmanlıkların, dokümanların, yazarların ve yazarın bulunduğu ülke ve kurumların birbirleri ile ilişkisini gösteren uzaysal bir temsili ifade etmektedir (Demir & Erigüç, 2018, s. 97).

2.1. Veri

Araştırmada kullanılan veriler 2022 yılı Mart ayı baz alınarak Web of Science veri tabanından elde edilmiştir. Bu veri tabanının seçilmesinin en büyük sebebi, analiz için gerekli olan verilerin kolay derlenebilmesi, bilimsel literatürde en fazla kabul gören ve oldukça sık kullanılan bir veri tabanı olmasıdır (Bozdemir & Çivi, 2019, s. 61). Ayrıca muhasebe alanında çok sayıda dergiyi Web of Science bünyesinde barındırdığı için analizde kullanılacak yeterli sayıda makaleye ulaşmak mümkün olmaktadır. Web of Science, analizlerde kullanılan paket programların ihtiyaç duyduğu veri formatında bilgi sağladığı için daha fazla analiz yapmaya imkan vermektedir (Koç & Karabınar, 2021, s. 182).

2.2. Analiz Yöntemi

Bilimsel bir alanı izlemek, yapısını ve gelişimin belirlemek için araştırma alanlarını sınırlandırmak gerekmektedir. Bu çalışmada yönetim muhasebesi (management accounting) kelimesinin taraması başlık (title) sınırlandırması ile gerçekleştirilmiştir. Başlık kapsamında yapılan aramalar, taranılan kelimenin sadece makale başlığında geçtiği çalışmaları ifade etmektedir. Bilimsel haritalama yöntemi, elde edilen verilerden yararlı yeni bir bilginin keşfi olarak da ifade edilmektedir. Bilimsel haritalama analizi, belirlenen anahtar kelime üzerinden (yazarlar, ülkeler, yayınlar vb.) yaygın bir şekilde yapılmaktadır (Demir & Erigüç, 2018, s. 97). Bu analizin farklı önemli yönleri bulunmaktadır: (1) verilerin kaynaklardan elde edilmesi, (2) analiz birimlerinin seçimi, (3) veri ön işleme, (4) analiz birimleri arasındaki ilişkileri normalleştirmek için kullanılacak benzerlik ölçüleri, (5) eşleştirme adımları (haritalama), (6) analiz yöntemi türleri, (7) görselleştirme teknikleri ve (8) sonuçların yorumlanmasıdır (Cobo, López-Herrera, Herrera-Viedma, & Herrera, 2011, s. 1383).

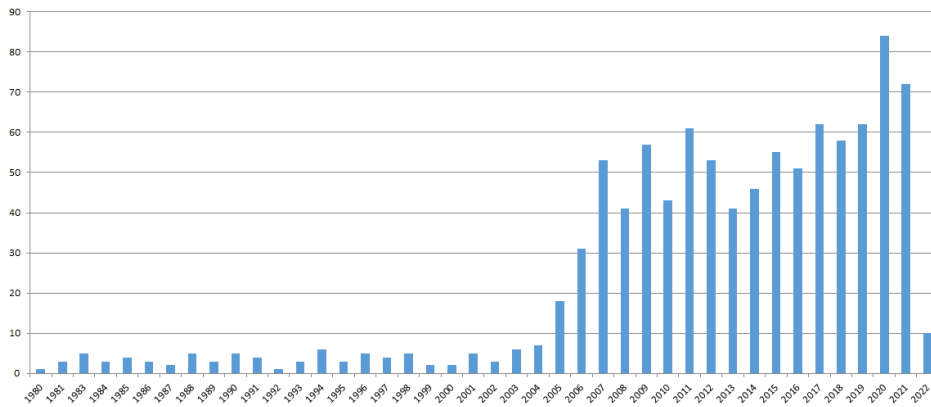
Bu çalışma kapsamında gerçekleştirilecek bibliyometrik analiz için ilk olarak Web of Science kapsamında yer alan yayınlar temelinde tarama yapılmıştır. Bu taramadan elde edilen sonuçların bilimsel haritalama analizinin yapılması için çok sayıda yazılım geliştirilmiştir. Bu çalışmada da bu yazılımlardan bir tanesi olan VOSviewer programı kullanılarak elde edilen veriler görsel haritalama yöntemiyle belirli bir düzen içerisinde sunulmuştur.

3. Bulgular

Çalışmada ilk olarak Web of Science veri tabanında 1980-2022 yılları arasında “management accounting” (yönetim muhasebesi) başlığıyla ilgili olarak arama kayıtları derlenmiştir. Bu taramadan elde edilen bilgiler öncelikle genel görünüm açısından değerlendirilmiş daha sonra diğer başlıklar olan ülke, üniversite, yazar, kaynakça kapsamında analize tabi tutulmuştur.

3.1. Yönetim Muhasebesi Başlığı Altında Yayınlanan Çalışmaların Genel Görünümü

Öncelikli olarak yönetim muhasebesi başlığında yapılan yayınların yıllara göre dağılımına baktığımızda en fazla yayının 2020 yılında yapıldığı görülmektedir. 2020 yılını sırası ile 2021, 2019 ve 2017, 2018 ve 2009 yılları takip etmektedir. Özellikle 2005 yılından itibaren yönetim muhasebesi ile ilgili yayınların bir ivme kazandığı ve 2007 yılından itibaren yıllık ortalama 50 yayının üzerinde bir grafik çizdiği görülmektedir. Çalışma 2022 yılının başlarında yapıldığı için bu yıla ilişkin yayın sayısı daha az ortaya çıkmıştır.

Şekil 1. 1980-2022 Yılları Arasında Yayınlanan Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

“Management accounting” (yönetim muhasebesi) konusunun Web Of Science veri tabanında araştırmalara konu edildiği alanlar Tablo 1’de gösterilmektedir. Bu tablo hazırlanırken en az 5 yayın yapılmış bilim alanları kriter olarak alınmıştır.

Tablo 1. Yönetim Muhasebesi Çalışmalarının Bilim Alanlarına Göre Dağılımı

Kategori	Yayın Sayısı
İşletme Finansmanı	525
Yönetim	298
İşletme	111
Ekonomi	69
Çevre Bilimleri	48
Yeşil Sürdürülebilir Bilim Teknolojisi	44
Çevre Çalışmaları	38
Yöneylem Araştırması	27
Çevre Mühendisliği	21
Eğitim Araştırmaları	17
Endüstri Mühendisliği	15
Sosyal Bilimler (Disiplinlerarası)	14
Kamu Yönetimi	10
Multidisipliner Bilimler	9
Metalurji Mühendisliği	7
Tarım Ekonomisi Politikası	6
Üretim Mühendisliği	6
Mühendislik (Multidisipliner)	6
Bilgi Bilimi (Kütüphane Bilimi)	6
Bilgisayar Bilimi (Bilgi Sistemleri)	5

Tablo1’de görüldüğü gibi yönetim muhasebesi başlığı en fazla işletme finansmanı alanında ele alınırken yönetim ve işletme alanları bunu takip etmektedir. Burada dikkat çeken bir nokta ise sosyal bilimlerdeki pek çok alanda ortaya konulan çalışmaların yanında mühendislik alanında yapılan çalışmalarda da yönetim muhasebesi başlığına rastlanmaktadır.

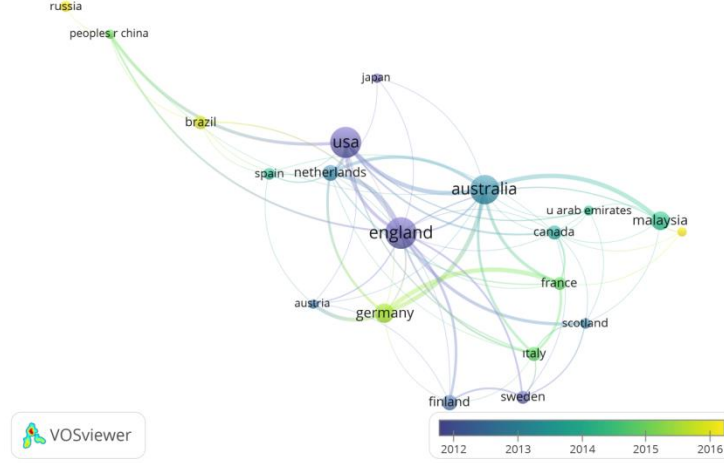
3.2. İncelenen Yayınların Ülkelere Göre Dağılımı

Çalışma kapsamında incelenen yayınların ülkelere göre dağılımına bakıldığında çok yazarlık durumunun ülke bilgisini etkilediği görülmektedir. Çünkü bir yayın çok yazarlı ve yazarlar farklı ülkelerden ise aynı yayın için her ülke hanesine bu yayın yazılmaktadır.

Tablo 2. İncelenen Yayınların Ülkelere Göre Dağılımı

Ülke	Yayın Sayısı
İngiltere	115
ABD	110
Avustralya	101
Almanya	58
Malezya	54
Hollanda	43
Finlandiya	40
İtalya	37
Kanada	37
Brezilya	35
Fransa	33
İsveç	32
İspanya	29
Rusya	26
İskoçya	24
Birleşik Arap Emirlikleri	22
Avusturya	21
Çin	20
Endonezya	20
Japonya	20

Tablo 2’de yönetim muhasebesi başlığında en fazla yayın yapan 20 ülke bulunmaktadır. Tablo incelendiğinde yayınlanan çalışmaların en fazla İngiltere’den yapıldığı bunu sırası ile ABD ve Avustralya’nın izlediği görülmektedir. Almanya, Malezya ve Hollanda gibi ülkeler de sıralamanın üstünde yer almasına rağmen yayın sayıları 100’ün çok altında gerçekleşmiştir.

Şekil 2. İncelenen Yayınların Ülkelere Göre Dağılımı ve Bağlantı Haritası

Şekil 2’de çalışma kapsamına alınan bilimsel yayınların yazarlarının ülkelere göre dağılımlarının ağ haritası verilmiştir. VOSviewer programıyla yapılan analiz sonucunda elde edilen ağ haritası, analiz kapsamındaki yayınların yazarlarının ülkeleri arasındaki ilişki gücünü göstermektedir. Bu çalışma özelinde ağ haritası oluşturulurken bir ülkeye ait minimum yayın sayısı 20 olacak şekilde belirlenmiştir. Bu eşik değeri karşılayan ülkelerin her birinin diğer ülkelerle olan bağlantılarının gücü hesaplanmış ve harita oluşturulmuştur. Şekil 2’de görünen dairelerin büyüklüğü yönetim muhasebesi başlığı ile en çok yayın yapan ülkeleri göstermektedir. Buna göre, İngiltere en çok yayının olduğu ülkedir. İngiltere aynı zamanda diğer ülkelerin yayınlarıyla etkileşimi olan merkez ülke konumunda görünmektedir. İngiltere’yi sırasıyla Avustralya, ABD, Hollanda ve Almanya takip etmektedir. Rusya’nın bu bağlantılardan oldukça uzak olduğu ve diğer ülkelerle etkileşiminin çok zayıf olduğu sonucu da yine haritadan okunmaktadır. Şekil 2, ayrıca bize yayınların yıllara göre ülke bazlı yoğunlaşmasını da göstermektedir. İngiltere ve ABD merkezli yayınların, 2012-2013 yıllarında yoğunlaşırken; Almanya’nın sahip olduğu yayınların daha yakın bir tarih olan 2015-2016 yıllarında yoğunlaştığı, Brezilya’ya ait yayınların ise ağırlıklı olarak 2016 yılına ait olduğu görülmektedir.

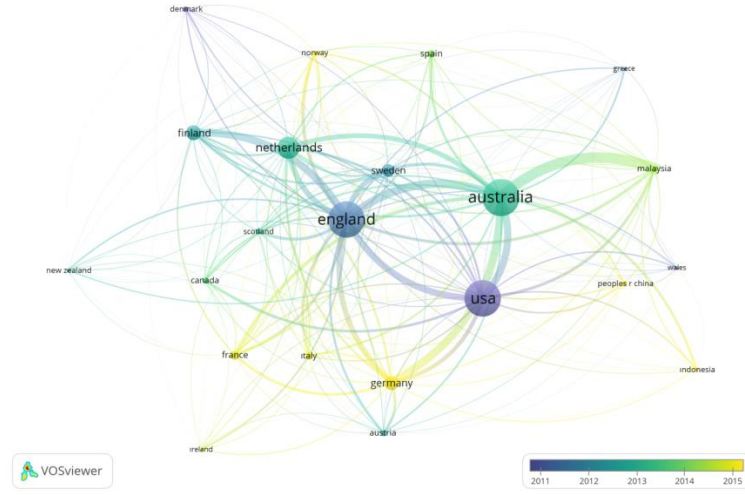
Ülkeler tarafından yapılan yayınların atıf sıralamasına bakıldığında tabloda değişiklikler olduğu gözlemlenmektedir. Tablo oluşturulurken kısıt olarak en az 5 yayını olan ve en az 150 atıf alan ülkeler sıralamaya dahil edilmiştir.

Tablo 3. Ülkeler Tarafından Yapılan Yayınların ve Bunlara Yapılan Atıfların Sayısı

Ülke	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı
Avustralya	101	3051
İngiltere	115	2992
ABD	110	2987
Hollanda	43	1737
Finlandiya	40	1134
Almanya	58	1076
İsveç	32	939
Fransa	33	633
İspanya	29	571
İtalya	37	489

Kanada	37	472
Avusturya	21	413
Malezya	54	403
İskoçya	24	389
Danimarka	18	379
Çin	20	344
Yeni Zelandla	13	265
Norveç	15	256
Endonezya	20	236
İrlanda	9	169

Tablodan da görüleceği üzere atıf sayısında Avustralya, İngiltere ve ABD ile takipçileri arasında oldukça büyük fark oluşmuştur. Burada aslında en etkin yayınların Hollanda merkezli olduğu ortalama atıf sayısından ortaya çıkmaktadır.

Şekil 3. Ülkeler Bazında Atıflarla İlgili Bağlantı Haritası

Ülkeler açısından atıflarla ilgili bağlantıların haritalama görseline bakıldığında atıf sayısı fazla olan ülkeler burada da ortaya çıkmaktadır. Özellikle İngiltere ve Avustralya'nın diğer ülkelerle olan bağlantılarının güçlülüğü kendini göstermektedir. Bunları ABD ve Almanya takip ederken öne çıkan diğer iki ülke ise Malezya ve Finlandiya'dır. Malezya'nın Avustralya ile Finlandiya'nın ise Hollanda ile olan ciddi bağlantıları dikkat çekicidir.

3.3. İncelenen Yayınların Üniversitelere Göre Dağılımı

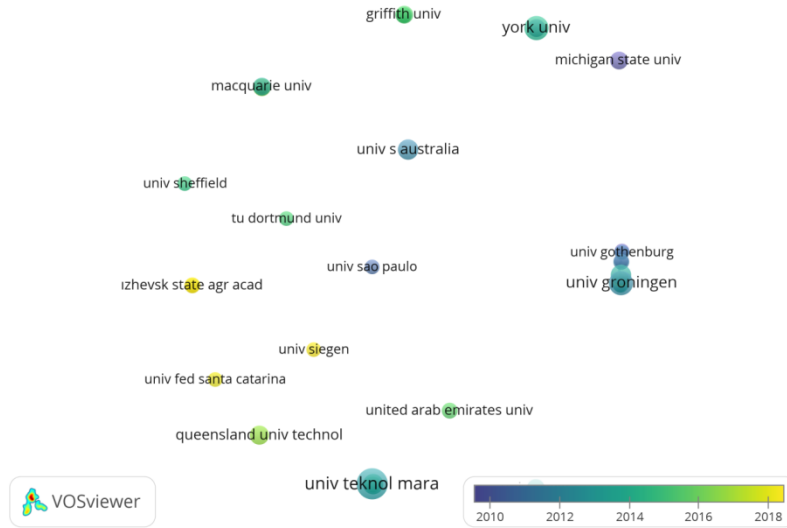
İncelenen yayınların üniversitelere göre dağılımında, ülkelere dağılım sayısında etkili olan çok yazarlılık durumu burada da etkili olmaktadır. Web of Science veri tabanında "yönetim muhasebesi" başlığı altında 7 ve üzerinde çalışmaları yayınlanan üniversitelere bakıldığında 30 üniversitenin sıralamaya girdiği; en fazla yayının ise 20 adet olduğu görülmektedir.

Tablo 4. İncelenen Yayınların Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Yayın Sayısı
University of South Australia	20
Universiti Teknologi MARA	20
University of Groningen	14
York University	14
The University of Manchester	11
The University of Edinburgh	11
Queensland University of Technology	10

Macquarie University	9
University of Essex	9
University of Southampton	9
Cardiff University	9
Griffith University	9
Michigan State University	9
Turku School of Economics and Business Administration	8
Aarhus University	8
University of Malaya	8
University of Turku	8
Izhevsk State Agricultural Academy	8
Vrije Universiteit Amsterdam	8
United Arab Emirates University	8
Gothenburg University	7
Kuban State Agrarian University	7
Monash University	7
Örebro University	7
London School of Economics and Political Science	7
University of Oxford	7
University of Technology Malaysia	7
TU Dortmund University	7
Federal University of Santa Catarina	7
University of São Paulo	7
The University of Sheffield	7
University of Siegen	7

Tablo 4 incelendiğinde; Avustralya'dan Güney Avustralya Üniversitesi ve Malezya'dan MARA Teknoloji Üniversitesi açık ara önde iken onları, Hollanda'dan Groningen Üniversitesi, Kanada'dan York Üniversitesi, Birleşik Krallık'tan Manchester Üniversitesi ve Edinburgh Üniversitesi takip etmektedir.

Şekil 4. İncelenen Çalışmaların Üniversitelere Dağılımı ve Yıllara Göre Yoğunlukları

Şekil 4'te çalışmaların üniversitelere dağılımları ve bu üniversitelere ait yayınların yıllara göre yoğunlukları verilmiştir. Burada MARA Teknoloji Üniversitesi'nin ağırlığı ortaya çıkmaktadır. Şekilde yoğun görülmeyen ancak tarafımızdan tespit edildiğine göre iki ayrı isim altında giriş yapıldığı için yayın sayısında MARA teknoloji Üniversitesi ile aynı olan Güney Avustralya Üniversitesi de yerini almıştır. Üniversitelerin yayınlarının yıllara göre yoğunlaşma düzeylerine bakıldığında pek çoğunun yayınlarının 2016 ve öncesi dönemde yoğunlaştığı; yayın sayısı nispeten daha az olan Izhevsk Devlet Tarım Akademisi,

Santa Catarina Federal Üniversitesi ve Siegen Üniversitesi'ne ait çalışmaların ise 2018 ve sonrası dönemde yoğun olarak yayımlandığı görülmektedir.

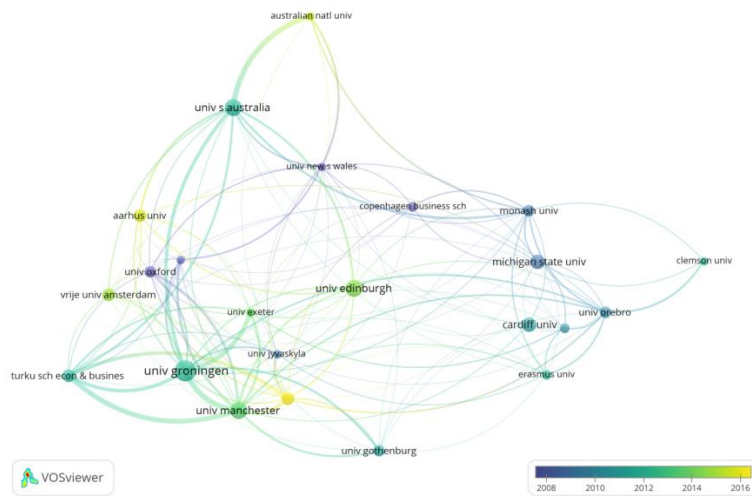
Üniversite açısından incelememize yayın sayısının yanında bir de atıf kriteri konulduğunda oluşan değişiklikler aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Buradaki analizde yayın sayısı olarak en az 5 yayını olma eşiği belirtilirken atıf sayısında da 150 ve üzeri olan üniversiteler sıralamaya dahil edilmiştir. Bir başka ifadeyle burada yer alan üniversitelerin hem 5 ve üzeri yayını hem de bu yayınlara yapılmış 150 ve üzeri atıf bulunmaktadır.

Tablo 5. En Az 5 Yayını Olan ve 150 Üzeri Atıf Alan Üniversiteler

Üniversite	Yayın Sayısı	Toplam Atıf Sayısı
University of South Australia	20	656
University of Groningen	14	445
The University of Manchester	11	509
The University of Edinburgh	11	235
Michigan State University	9	387
Turku School of Economics and Business Administration	8	492
Vrije Universiteit Amsterdam	8	318
University of Turku	8	217
Aarhus University	8	158
Monash University	7	858
Örebro University	7	442
University of Oxford	7	391
Gothenburg University	7	189
Erasmus University Rotterdam	6	423
University of Melbourne	6	237
University of New South Wales	5	471
University of Warwick	5	358
University of Jyväskylä	5	225
The Australian National University	5	188
University of Exeter	5	159

Tablo incelendiğinde yukarıda yayın sayısında zirvede olan MARA Teknoloji Üniversitesi'nin sıralamaya dahi giremediği oldukça dikkat çekicidir. Burada bir diğer dikkat çeken üniversite ise Monash Üniversitesi'dir. Bu üniversitenin 7 yayını olmasına karşın aldığı 858 atıfla en çok atıf alan üniversite konumundadır.

En az 5 yayını olan ve en az 150 atıf alan üniversitelerin birbirleri ile olan bağlantıları incelendiğinde aşağıda yer alan harita ortaya çıkmaktadır.

Şekil 5. En Az 5 Yayını Olan ve 150 Üzeri Atıf Alan Üniversitelerin Bağlantı Haritası

Bu haritaya göre; değerlendirme kapsamında listeye giren ve yayın sayısında önde olan üniversitelerin (Groningen Üniversitesi, Manchester Üniversitesi ve Güney Avustralya Üniversitesi) bağlantı kanalları olarak ta güçlü oldukları görülmektedir. Yayın sayısında üst sıralarda yer alan Edinburgh Üniversitesi ise bağlantı açısından daha gerilerde yer almaktadır.

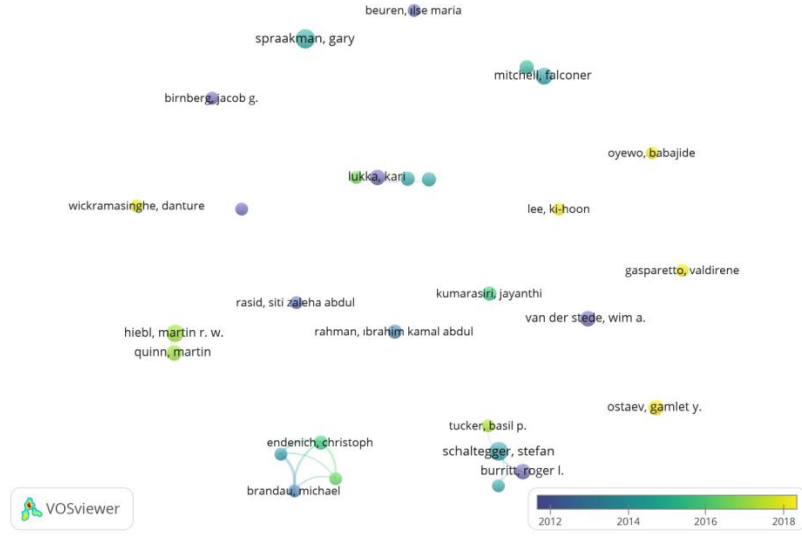
3.4. İncelenen Yayınların Yazarlara Dağılımı ve Atıf Sayıları

İncelenen 988 yayının kimler tarafından yazıldığına bakıldığında en az 5 yayını olan yazarlar Tablo 6'da sıralanmıştır.

Tablo 6. İncelenen Yayınların Yazarlara Dağılımı

Yazar	Yayın Sayısı
Spraakman, Gary	11
Schaltegger, Stefan	10
Hiebl, Martin R. W.	9
Mitchell, Falconer	8
Burritt, Roger I.	7
Lukka, Kari	7
Quinn, Martin	7
Ostaev, Gamlet Y.	7
Van Der Stede, Wim A.	7
Endenich, Christoph	6
Cinquini, Lino	6
Modell, Sven	6
Scapens, Robert W.	6
Kumarasiri, Jayanthi	6
Rahman, Ibrahim Kamal Abdul	6
Brandau, Michael	5
Hoffjan, Andreas	5
Trapp, Rouven	5
Qian, Wei	5
Suomala, Petri	5
Tucker, Basil P.	5
Beuren, Ilse Maria	5
Birnberg, Jacob G.	5
Gasparetto, Valdirene	5
Lee, Ki-Hoon	5
Oyewo, Babajide	5
Rasid, Siti Zaleha Abdul	5
Wickramasinghe, Danture	5
Xiao, Jason Zezhong	5

Tabloya göre en fazla yayın, 11 adetle Gary Spraakman tarafından yapılmıştır. Onu sırasıyla 10 yayın ile Stefan Schaltegger, 9 yayın ile Martin R.W. Hiebl ve 8 yayın ile Mitchell Falconer izlemektedir. Web of Science veri tabanında 5 ve üzeri sayıda yayını olan yazar sayısı 29'dur.

Şekil 6. En Az 5 Yayını Olan Yazarların Bağlantı Haritası

Yönetim muhasebesi başlığı ile 5 ve daha fazla yayın yapan yazarlar incelendiğinde; yayın sayısı fazla olan yazarların(Gary Spraaakman, Stefan Schaltegger, Mitchell Falconer) çalışmalarının 2014-2016 yılları arasında yoğunlaştığı görülmektedir. Yayın sayısı daha az olan yazarların(Valdirene Gasparetto, Ki-Hoon Lee, Babajide Oyewo ve Danture Wickramasinghe) yayınlarının ise daha yakın zamanda(2018 ve sonrası) kaleme alındığı görülmektedir.

Yazarların birbirleri ile olan bağlantılarına bakıldığında ise birkaç küme haricinde bir ilişkileri olmadığı tespit edilmiştir. Stefan Schaltegger, Roger Burritt ve Wei Qian arasında bir bağlantı varken Basil P. Tucker'ın de yine Stefan Schaltegger ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bir diğer kümede; Christoph Endenich, Michael Brandau, Rouven Trapp ve Andreas Hoffjan arasında bağlantı vardır. İkili bağlantı olarak ise; Martin R.W. Hiebl ve Martin Quinn göze çarpmaktadır.

Yazarların yönetim muhasebesi başlığı altında yapmış oldukları çalışmaların aldığı atıflar yönünden değerlendirildiğinde tablo tamamen değişmektedir:

Tablo 7. İncelenen Yayınların Yazarlara Dağılımı ve Atıf Sayıları

Yazar	Yayın Sayısı	Toplam Atıf Sayısı
Lukka, Kari	7	477
Schaltegger, Stefan	10	416
Burritt, Roger I.	7	380
Modell, Sven	6	309
Hiebl, Martin R. W.	9	195
Scapens, Robert W.	6	183
Qian, Wei	5	164
Mitchell, Falconer	8	155
Van Der Stede, Wim A.	7	155
Quinn, Martin	7	126
Cinquini, Lino	6	89
Spraakman, Gary	11	86
Tucker, Basil P.	5	83
Birnberg, Jacob G.	5	77
Xiao, Jason Zezhong	5	73
Suomala, Petri	5	62
Lee, Ki-Hoon	5	51
Trapp, Rouven	5	50
Endenich, Christoph	6	49
Kumarasiri, Jayanthi	6	46

Brandau, Michael	5	44
Hoffjan, Andreas	5	41
Rasid, Siti Zaleha Abdul	5	35
Wickramasinghe, Danture	5	25
Ostaev, Gamlet Y.	7	16
Beuren, Ilse Maria	5	12
Oyewo, Babajide	5	9
Rahman, Ibrahim Kamal Abdul	6	7
Gaspardo, Valdirene	5	4

En fazla atıf alan yazar 7 tane yayınına 477 atıfıyla Kari Lukka olmuştur. Onu sırasıyla 10 yayınına olan 416 atıfıyla Stefan Schaltegger; 7 yayına 380 atıfıyla Roger Burritt ve 6 yayına 309 atıfıyla Sven Modell takip etmektedir.

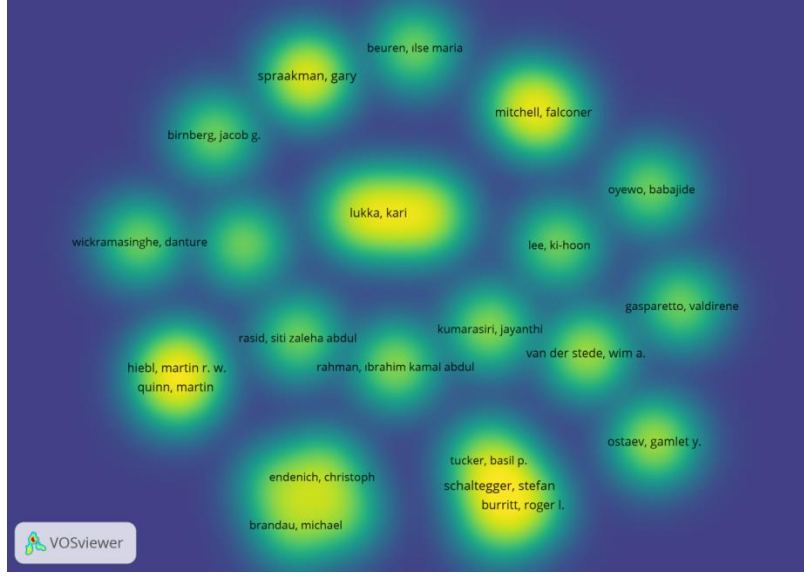
Toplam atıf sayısı açısından tablonun zirvesinde yer alan Kari Lukka'nın en fazla atıf alan yayınının 2010 yılında, tablonun da 4. Sırasında yer alan, Sven Modell ile birlikte kaleme alındığı görülmektedir. Lukka ve Modell (2010) bu çalışmada yorumlayıcı yönetim muhasebesi araştırmasının doğrulanması üzerine ortaya çıkan tartışmaları genişletmekte ve bunlara farklı bakış açısıyla katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Lukka ve Modell tarafından yapılan bu çalışma, atıf sayısına göre kurumların sıralamasında Turku Ekonomi Okulu'nu üst sıralara taşımada oldukça fazla katkı sağlamıştır.

Tablo 7'de yayın sayısı açısından da değerlendirildiğinde 2. Sırada yer alan Stefan Schaltegger tarafından yayınlanıp en fazla atıf alan çalışmanın ortak yazarları; Karen Maas ve Nathalie Crutzen'dir. Maas, Schaltegger ve Crutzen (2016) çalışmalarında şirketlerin; sürdürülebilirlik değerlendirmesini, yönetim muhasebesini, kontrolü ve raporlamayı nasıl entegre edebileceği sorusuna cevap aramış ve bu amaçla bu kavramlar arasındaki bağlantılar ile ilgili literatürü değerlendirerek elde edilen bulgulara dayanarak kapsamlı ve entegre bir çerçeve önerisinde bulunmuşlardır.

En fazla atıf alan yazarlar sıralamasında 3. Sırada yer alan Roger I. Burritt'in daha çok çevresel yönetim muhasebesi üzerine çalışmalar ortaya koyduğu ve en fazla atıf alan çalışmasını da Wei Qian ve Gary Monroe ile birlikte yine yerel yönetimlerde çevresel yönetim muhasebesi üzerine yaptığı görülmektedir. Qian, Burritt ve Monroe (2011), yerel yönetimler tarafından atık ve geri dönüşüm yönetimini iyileştirmek amacıyla çevresel yönetim muhasebesi uygulamasının durumunu tespit etmek amacıyla bu çalışmayı gerçekleştirmişlerdir. Çalışma kapsamında 12 yerel yönetim kuruluşunda vaka çalışması yöntemi uygulanarak bu kurumlardaki atık ve geri dönüşüm konularından sorumlu yöneticilerle görüşmeler yapılmıştır. Sonuç olarak daha önce yapılan araştırmaların aksine araştırılan yerel yönetimlerde artan miktarda çevresel yönetim muhasebesi bilgisinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu çalışma aynı zamanda Güney Avustralya Üniversitesi'nin atıf açısından zirvede yer almasına ciddi katkılar sağlamıştır.

En fazla yayını olan yazarlar listesinde üçüncü ve en fazla atıf alan yazarlar listesinde beşinci sırada yer alan Martin R. W. Hiebl, en fazla atıf alan çalışmasını Oro Lavia López ile birlikte gerçekleştirmiştir. López ve Hiebl (2015) çalışmalarında küçük ve orta ölçekli işletmelerde (KOBİ) yönetim muhasebesi uygulamaları üzerine yoğunlaşmışlardır. Çalışma kapsamında son yıllarda yönetim muhasebesi literatüründe artan bir araştırma konusu olarak küçük ve orta ölçekli işletmelerde yönetim muhasebesi incelenmiştir. Sonuç olarak KOBİ'lerde yönetim muhasebesi kullanımının daha büyük işletmelere kıyasla daha düşük oranlarda gerçekleştiği tespit edilmiştir. Ayrıca çevresel, personel ve örgütsel faktörlerin KOBİ'lerde yönetim muhasebesi organizasyonunu nasıl önemli ölçüde etkilediği de bulgular arasında yer almaktadır.

İncelenen yayınların yazarlara dağılımında 11 yayınlı zirvede olan Gary Spraakman, atıf verisinin de analize dahil edilmesiyle listede ancak 12. Sırada yer alabilmiştir. Spraakman'ın en fazla atıf alan çalışması; Winifred O'Grady, Davood Askarany ve Chris Akroyd ile birlikte kaleme aldıkları yönetim muhasebesi mezunlarının bilgi teknolojisi yeterlilikleri üzerine yaptıkları araştırma olmuştur. Spraakman, O'Grady, Askarany ve Akroyd(2015) çalışmalarında işverenlerin, yönetim muhasebesi mezunlarından bilgi teknoloji alanında hangi bilgi ve becerileri aradıkları sorusuna cevap vermeye çalışmışlardır. Çalışma kapsamında saha araştırması yapılarak Yeni Zelanda'nın en büyük şirketlerinden bazılarının finans müdürleri ve departmanın diğer çalışanları ile görüşmeler yapılmıştır. Sonuç olarak aranan niteliklerin; bazı Microsoft araçlarında orta düzeyde yeterlilik olması ve bir kurumsal kaynak planlama sisteminin yapısı ve işlemlerine ilişkin yeterli bilgiye sahip olunması şeklinde ortaya çıkmıştır.

Şekil 7. En Fazla Atıf Alan Yazarların Yoğunluk Haritası

En fazla atıf alan yayınlara sahip yazarların haritasına bakıldığında atıf olarak önde olan yazarların yoğunluğu görülmektedir. Ayrıca yazarların birbirleri ile olan bağlantıları yine bu haritada da ortaya çıkmaktadır.

3.5. İncelenen Yayınların Kaynaklarına Göre Dağılımı

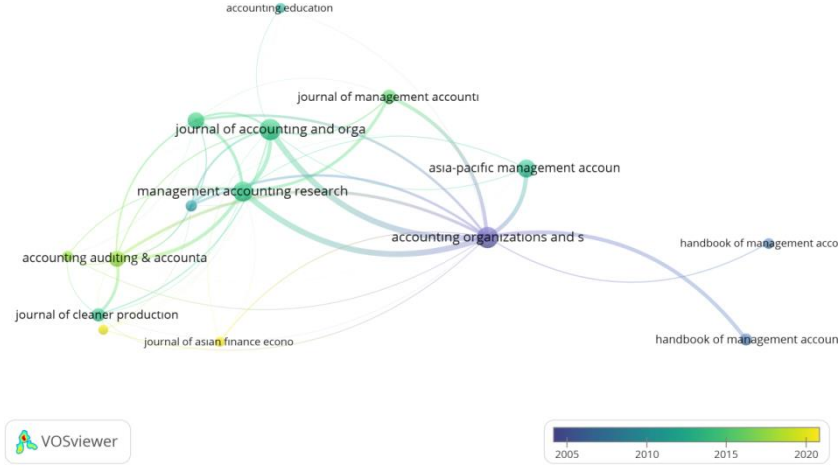
Çalışma kapsamında ele alınan yayınların dergilere dağılımına bakıldığında üç derginin (Accounting Organizations and Society, Journal of Accounting and Organizational Change ve Management Accounting Research) öne çıktığı görülmektedir. Burada kısık olarak, incelenen yayınlardan en az 10 tanesinin bu dergilerde bulunması şartı aranmıştır.

Tablo 8. İncelenen Yayınların Kaynaklara Göre Dağılımı

Dergi Adı	Yayın Sayısı
Accounting Organizations and Society	47
Journal of Accounting and Organizational Change	47
Management Accounting Research	42
Asia-Pacific Management Accounting Journal	34
Qualitative Research in Accounting And Management	29
Accounting Auditing & Accountability Journal	28
Journal of Management Accounting Research	21
Journal of Cleaner Production	19
Handbook of Management Accounting Research Vol 1	16
European Accounting Review	13
British Accounting Review	12
Handbook of Management Accounting Research Vol 2	12
Sustainability	11
Journal of Asian Finance Economics and Business	11
Accounting Education	11

Yönetim muhasebesi başlığı kapsamında çalışmaların yayınlandığı dergilerin birbirleri ile olan bağlantılarını içeren harita incelendiğinde; en fazla yayınlara öne çıkan, Accounting Organizations and Society, Journal of Accounting and Organizational Change ve Management Accounting Research adlı üç derginin burada da diğer kaynakları beslediği görülmektedir. Haritadan çıkan önemli bir bilgi de en fazla yayın yapan dergilerden bir tanesi olan Accounting Organizations and Society isimli dergideki yayınların

ağırlıklı olarak 2005 yılları çevresinde yoğunlaşmış olmasıdır. En fazla yayının bulunduğu diğer iki derginin ise daha güncel (2015) yayınlara ev sahipliği yaptı ortaya çıkmaktadır.

Şekil 8. Yönetim Muhasebesi Başlığı Kapsamında Çalışmaların Yayınlandığı Dergilerin Bağlantı Haritası

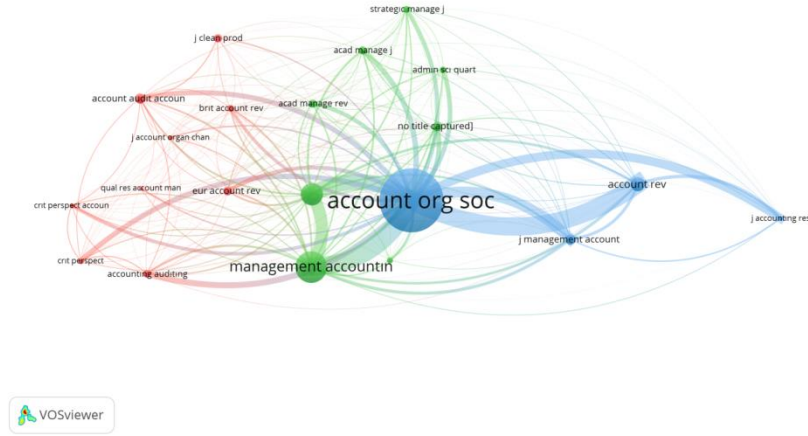
3.6. İncelenen Yayınların Kaynakça Analizi

Yönetim muhasebesi başlığı kapsamında ortaya konulan çalışmaların yayınlandığı dergilerin incelenmesinden sonra bu çalışmaların kaynakçalarında geçen dergi vb. kaynakların incelenmesi gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında ele alınan 988 yayının kaynakçaları tarandığında; 300 ve üzerinde atıf alan kaynaklar Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. İncelenen Yayınların Kaynakçalarında Yer Alan Kaynaklar ve Atıf Sayıları

Yayın Adı	Atıf Sayısı
Accounting, Organizations and Society	5631
Management Accounting UK ed.	2579
Management Accounting Research	1725
The Accounting Review	1083
Accounting, Auditing & Accountability Journal	753
Journal of Management Accounting Research	717
European Accounting Review	624
Academy of Management Review	600
Journal of Cleaner Production	598
The Academy of Management Journal	571
Accounting, Auditing & Accountability Journal	547
British Accounting Review	479
Strategic Management	462
Administração Pública e Gestão Social	452
Harvard Business Review	417
Critical Perspectives On Accounting	376
Critical Perspectives On Accounting	352
Journal of Accounting & Organizational Change	331
Journal of Accounting Research	316

Tabloya göre kaynakçalarda yer alan yayınların büyük çoğunluğunun dergiler olduğu yani dergilerde yer alan makaleler olduğu görülmektedir. Yönetim muhasebesi başlığı altında yayınlanan çalışmalara ev sahipliği yapan dergilerin aynı zamanda bu yayınların kaynakçalarında ciddi yer tuttuğu da dikkat edilmesi gereken bir noktadır.

Şekil 9. Kaynakçada Yer Alan Kaynakların Bağlantı Haritası

Kaynakçada yer alan kaynakların haritasına bakıldığında en fazla atıf alan Accounting, Organizations and Society dergisinin hem atıf sayısı olarak hem de bağlantıları açısından baskınlığı burada da görülmektedir. Bu derginin özellikle The Accounting Review dergisi ile çok fazla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu dergiyi, Catherine Gowthorpe tarafından kaleme alınan Management Accounting kitabı izlemektedir ki bu iki yayın arasında da yadsınamayacak düzeyde bir bağlantı vardır.

Yönetim muhasebesi başlığını taşıyan incelememize konu olan yayınların kaynakçaları, atıf yaptıkları yayınlar açısından incelendiğinde aşağıdaki tablo oluşmaktadır:

Tablo 10. İncelenen Çalışmalar Tarafından Atıf Yapılan Yayınlar ve Atıf Sayıları

Yayınlar	Toplam Atıf Sayısı
Chenhall Rh, 2003, Account Org Soc, V28, P127, Doi 10...	164
Johnson Ht, 1987, Relevance Lost Rise	122
Burnsj, 2000, Management Accountin, V11, P3, Dol...	103
Chenhall Rh, 1986, Account Rev, V61, P16	89
Otley D.T., 1980, Account Org Soc, V5, P413	88
Cadez S, 2008, Account Org Soc, V33, P836, Doi 10.101...	84
Dimaggio Pj, 1983, Am Sociol Rev, V48, P 147, Do 10.2...	78
Chenhall R. H., 1998, Management Accountin, V9, P1, ...	71
Luther, 2008, Brit Account Rev, V40, P2, Doi 10.1016/J...	68
Meyer Jw, 1977, Am J Sociol, V83, P340, Doi 10.1086/2...	61
Schaltegger, 2002, Aust Account Rev, V12, P39, Doi 10....	55
Baines A, 2003, Account Org Soc, V28, P675, Doi 10.10...	54
Norton D., 1996, Balanced Scorecard t	54
Bromwich M, 1990, Account Org Soc, V15, P27, Doi 1...	53
Scapens Rw, 2006, Brit Account Rev, V38, P1, Doi 10.10...	53
Chenhall Rh, 1998, Account Org Soc, V23, P243, Doi 10...	52
Ittner Cd, 2001, J Account Econ, V32, P349, Doi 10.101...	52
Langfield-Smith K, 1997, Account Org Soc, V22, P207, ...	51
Guilding C., 2000, Management Accountin, V11, P113	51
Gordon La, 1984, Account Org Soc, V9, P33, Doi 10.101...	50

Tablo 10'da, incelenen yayınlar tarafından 50 ve üzeri atıf verilen çalışmalara ilişkin veriler bulunmaktadır. Burada en fazla atıf alan yayının sahibi de olan Robert H. Chenhall isminin tabloda 4 kez yer aldığı görülmektedir. Bu yazara ait en fazla atıf alan çalışma; 2003 yılında Accounting, Organizations

and Society adlı dergide yayınlanan “Management control systems design within its organizational context: findings from contingency-based research and directions for the future” isimli çalışması olmuştur. Chenhall(2003), bu çalışmasında yönetim kontrol sistemlerini ele almakta ve yönetim kontrol sistemlerinin amacı, yönetim kontrol sistemlerinin unsurları, bağlamsal değişkenlerin anlamı ve ölçümü ve teori geliştirme ile ilgili konuları incelemektedir.

988 yayın kapsamında en fazla atıf alan ikinci çalışma; Robert S. Kaplan ve H. Thomas Johnson(1987) tarafından kaleme alınan “Relevance Lost: The Rise and Fall of Management Accounting” isimli kitap olmuştur. Yüzden fazla atıf alan bir diğer yayın ise; John Burns ve Robert W.Scapens(2000) tarafından hazırlanan “Conceptualizing management accounting change: an institutional framework” isimli çalışmadır. Yazarlar bu çalışmalarında; yönetim muhasebesi sistemleri ve uygulamalarının organizasyonel kurallar ve rutinler oluşturduğu olgusundan yola çıkarak yönetim muhasebesinde ortaya çıkan değişiklikler çerçevesinde kurumsal bir çerçeve tanımlamaktadırlar.

En fazla atıf alan 10 yayına kısaca bakılacak olursa; Chenhall ve Morris’in(1986) birlikte kaleme aldıkları “The Impact of Structure, Environment, and Interdependence on The Perceived Usefulness of Management Accounting Systems”, yapısal yerleşmenin, algılanan çevresel belirsizliğin ve örgütsel karşılıklı bağımlılığın yönetim muhasebesi sistemleri tasarımı üzerindeki etkisini incelemiştir. 68 yöneticiden elde edilen veriler kullanılarak yapılan çalışma; bir yönetim muhasebesi sistemi tasarlanırken örgütsel karşılıklı bağımlılığın önemli olduğunu göstermektedir.

En fazla atıf verilen yayınlardan beşincisi olan ve Otley(1980) tarafından kaleme alınan çalışmada; o dönemde olasılık teorisinin yönetim muhasebesinde kullanımının yoğunluğundan bahsedilmekte ve bu çalışmaların değerlendirilmesi yer almaktadır. Otley, bu çalışmaların hem algısal hem de birikimli olacak gelecekteki çalışmalar için uygun yönergeler önerdiğini, organizasyonel kontrol ve etkililik fikirlerine dayanan geliştirilmiş bir model ortaya koymaya çalıştığını ifade etmektedir.

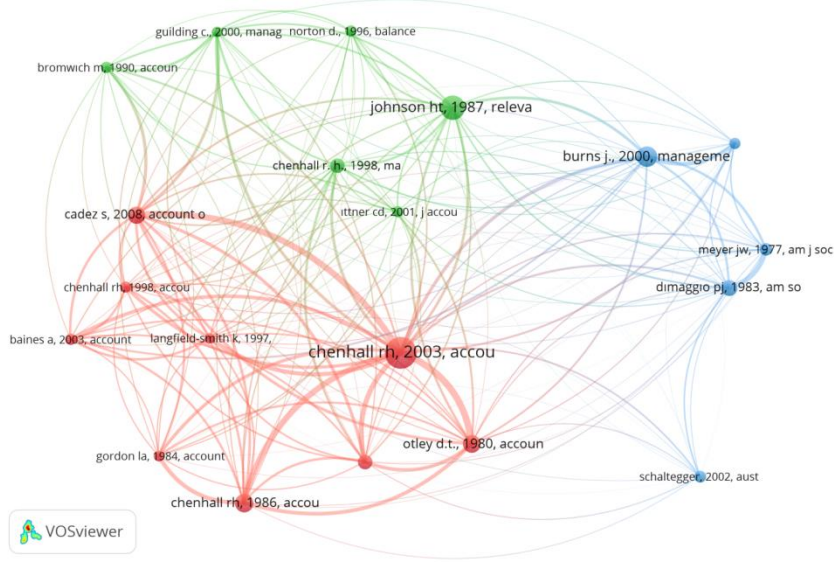
En fazla atıf alan bir başka çalışma yine olasılık teorisi ile ilgili olmuştur. Cadez ve Guilding (2008) tarafından yayınlanan çalışma; stratejik seçimler, pazar yönelimi ve şirket büyüklüğünün stratejik yönetim muhasebesinin iki farklı boyutu üzerindeki etkisini ve sırasıyla stratejik yönetim muhasebesinin şirket performansı üzerindeki aracılık etkisini incelemektedir. 193 büyük Sloven şirketinden oluşan bir örneklemden toplanan veriler kullanılarak elde edilen bulgular; olasılık teorisinin örgütsel performansın örgütsel bağlam ve yapı arasındaki uyuma bağlı olduğu şeklindeki önermeyi desteklemektedir.

Örgüt benzerliklerinden hareketle örgüt yapılarının incelendiği bir çalışma olan ve DiMaggio ve Powell (1993) tarafından yayınlanan çalışma en fazla atıf yapılan eserler arasında dikkat çekici bir yere sahiptir.

Chenhall en fazla atıf alan üçüncü çalışmasını Kim Langfield-Smith ile birlikte yapmıştır. Chenhall ve Langfield-Smith(1998) bu çalışmalarında; Avustralya imalat firmalarında geleneksel ve yakın zamanda geliştirilmiş yönetim muhasebesi uygulamalarının ne ölçüde benimsendiğini ve bu uygulamalardan elde edilen faydaları belirlemek için bir anket uygulamışlardır. Anketlerden elde edilen bulgular; geleneksel yönetim muhasebesi uygulamalarının benimsenme oranlarının yakın zamanda geliştirilen tekniklerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, faaliyete dayalı maliyetleme gibi daha yeni tekniklerin, önceki araştırmalarda elde edilen verilere göre daha yaygın olarak benimsendiği tespit edilmiştir. Ayrıca, geleneksel yönetim muhasebesi tekniklerinden elde edilen faydaların da, yeni tekniklerden elde edilen faydalardan daha yüksek olduğu katılımcılar tarafından belirtilmiştir.

Abdel-Kader ve Luther(2008), en fazla atıf alan listesinde yer alan Otley ve Cadez gibi olasılık teorisi temelinde bir çalışma ortaya koymuşlardır. Bu çalışma, İngiltere’nin en büyük sanayi sektöründen seçilen örneklem üzerinde bir dizi olası koşullu değişkenin yönetim muhasebesi uygulamaları üzerindeki etkisini incelemiştir. Elde edilen sonuçlar, yönetim muhasebesi uygulamalarındaki farklılıkların önemli ölçüde çevresel faktörler, müşteri hacmi, yerleşme ve işletme büyüklüğü ile açıklandığını göstermektedir.

En fazla atıf alan 10 yayın içerisinde örgüt yapılarını konu alan ikinci çalışma Meyer ve Rowan (1977) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada, örgüt yapılarında rasyonelleştirilmiş kurumsal kuralların detaylandırılması, örgütsel yapıların genişlemesi ve karmaşıklığının artmasından sorumlu tutulmaktadır.

Şekil 10. İncelenen Çalışmalar Tarafından Atıf Yapılan Yayınların Bağlantı Haritası

Şekil 10, atıf tablosunda yer alan yayınların birbirleri ile olan bağlantılarını göstermektedir. Burada Robert H. Chenhall isminin hem atıf sayısı bağlamında hem de bağlantı bağlamında yine öne çıktığı görülmektedir. Burada dikkatlerden kaçmaması gereken önemli bir nokta da bir birleri ile güçlü bağlantılara sahip olan çalışmaların genelde aynı kaynaklarda yayınlanmış olmasıdır.

3.7. İncelenen Yayınlar da Kullanılan Anahtar Kelimeler

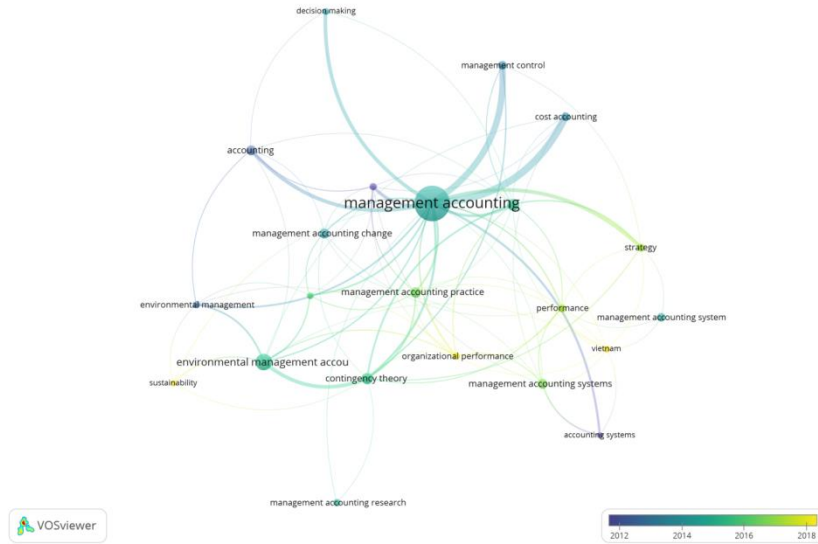
Yönetim muhasebesi başlığı altında yayınlanan çalışmalar, kullanılan anahtar kelimeler bağlamında incelemeye tabi tutulduğunda aşağıda yer alan Tablo 11 oluşmaktadır. Burada en az 8 defa geçen anahtar kelimeler kısıt olarak kullanılmıştır.

Tablo 11. İncelenen Yayınlar da Kullanılan Anahtar Kelimeler

Anahtar Kelime	Kullanım Sayısı
management accounting	268
environmental management accounting	67
strategic management accounting	36
contingency theory	31
management accounting practices	28
accounting	25
management accounting systems	24
management accounting change	24
management control	18
cost accounting	18
management accounting system	18
strategy	16
performance	16
organizational change	14
environmental management	14
organizational performance	13
management accounting research	13
institutional theory	12
decision making	12
vietnam	11
accounting systems	10
sustainability	10
performance measurement	9

innovation	9
case study	9
environmental performance	9
balanced scorecard	9
control	8
information technology	8
organizational culture	8
egypt	8
management accountant	8
management accounting practice	8
change	8
firm performance	8

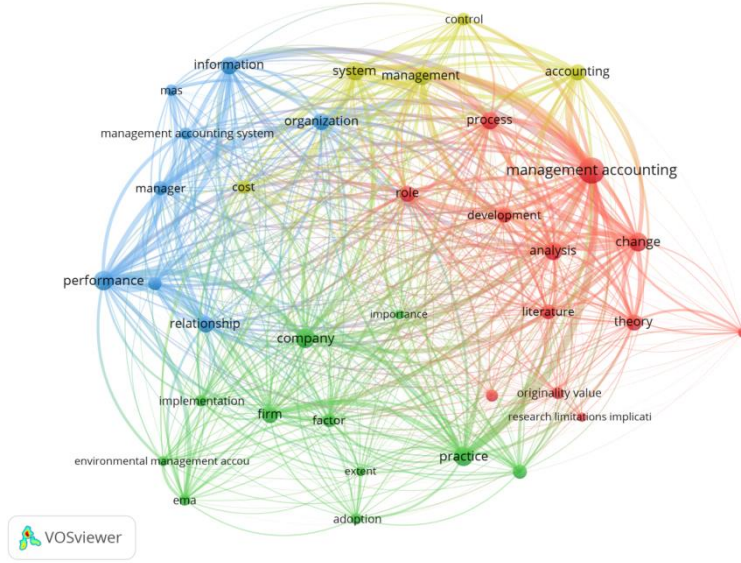
Tablo incelendiğinde yönetim muhasebesi anahtar kelimesinin son derece baskın olduğu; onu yine bağlantılı olarak çevresel yönetim muhasebesi ve stratejik yönetim muhasebesinin takip ettiği görülmektedir. Dikkat çeken bir ayrıntı ise olasılık teorisi ifadesinin son derece fazla kullanımının olmasıdır. Bunun temel sebebi, en fazla atıf alan çalışmalar içerisinde de görüldüğü gibi olasılık teorisi ile ilgili yayınların oldukça önemli bir yer tutmasıdır.

Şekil 11. Anahtar Kelime Bağlantı Haritasına

Anahtar kelime haritasına bakıldığında da yönetim muhasebesi ifadesinin hem kullanım sayısının fazlalığı hem de bağlantısının güçlülüğü görülmektedir. Yönetim muhasebesinin en güçlü bağlarının ise maliyet muhasebesi, yönetim kontrolü, muhasebe, karar verme ve strateji kelimeleri ile olduğu ortaya çıkmaktadır. Yıl bağlamında bakıldığında ise yönetim muhasebesi anahtar kelimesinin 2015 yıllarında yoğunlaştığı, ilişkili olduğu muhasebe temelli kavramların ise daha eski yıllarda yoğun kullanıldığı tespit edilmiştir. Çevresel yönetim muhasebesi, yönetim muhasebesi uygulamaları, olasılık teorisi ve strateji gibi kavramların ise 2016 ve sonrası dönemde daha yoğun kullanıldığı görülmektedir.

988 yayına ait özetler, anahtar kelimeler açısından incelendiğinde daha karmaşık ve iç içe bir yapı oluşmaktadır.

Şekil 12. İncelenen Yayınların Özetlerinde Yer Alan Anahtar Kelime Bağlantı Haritasına

Yönetim muhasebesi başlığı altında yayınlanan çalışmaların özet metinleri analiz edildiğinde doğal olarak yönetim muhasebesi anahtar kelimesinin en fazla kullanılan kavram olduğu tespit edilmiştir. Bu anahtar kelimenin özetlerde; değişim, teori, gelişme, analiz, süreç gibi yönetsel kavramlarla daha fazla birlikte kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 13. İncelenen Yayınların Özetlerinde Yer Alan Anahtar Kelime Yoğunluk Haritasına

Özet metinlerin analizinden ortaya çıkan yoğunluk haritasında yönetim muhasebesi anahtar kelimesinden sonra en fazla kullanılan kavramların; performans, uygulama, firma ve bilgi gibi kelimeler olduğu görülmektedir.

4. Sonuç

Yönetim muhasebesi uygulamalarının önemi; ileri üretim teknolojilerinin kullanılması, küresel rekabetin şiddetlenmesi ve ekonomilerde yaşanan durgunluk vb. sebeplerle daha net olarak ortaya çıkmıştır. Bu gelişmelere paralel olarak yönetim muhasebesi alanında yapılan çalışmalarda da farklılıklar görülmektedir. Bu çalışmada, küresel boyutta hızını artırarak devam eden rekabet süreci bağlamında dünyada yönetim muhasebesi başlığı altında yerini alan makale çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir.

Bibliyometrik analiz, literatürün geniş bir bakış açısıyla incelenmesine imkan sağlayan ve konu ile ilgili araştırma yapma düşüncesinde olan kişilere bir yol haritası sunan tekniklerden biridir denilebilir. Araştırmada kullanılan veriler 2022 yılı Mart ayı baz alınarak Web of Science veri tabanından elde edilmiştir. Bu çalışmada yönetim muhasebesi (management accounting) kelimesinin taraması başlık (title) sınırlandırması ile gerçekleştirilmiştir. Başlık kapsamında yapılan aramalar, taranılan kelimenin sadece makale başlığında geçtiği çalışmaları ifade etmektedir. Bu çalışma kapsamında gerçekleştirilecek bibliyometrik analiz için ilk olarak Web of Science kapsamında yer alan yayınlar temelinde tarama yapılmıştır. Bu taramadan elde edilen sonuçların bilimsel haritalama analizinin yapılması için geliştirilen VOSviewer programı kullanılarak elde edilen veriler görsel haritalama yöntemiyle belirli bir düzen içerisinde sunulmuştur.

Çalışmada Web of Science veri tabanında 1980-2022 yılları arasında “management accounting” başlığıyla ilgili olarak arama kayıtları genel görünüm açısından değerlendirildiğinde; bu yayınların 2005 yılından itibaren bir hız kazandığı ve 2007 yılından itibaren ortalama yıllık 50 yayının üzerinde bir grafik çizdiği; 2015 yılından itibaren ise 50 yayının altına düşmediği görülmektedir. Yönetim muhasebesi başlığı altında en fazla yayın ise 84 yayınlı 2020 yılında gerçekleşmiştir. İncelenen yayınlar ülkeler açısından değerlendirmeye tabi tutulduğunda 100 yayın sınırını aşan İngiltere, ABD ve Avustralya’nın baskınlığı görülmektedir. Bu yayınların atıf sayılarında ise bu üç ülke sıralaması kendi içinde değişmekte ve Avustralya, İngiltere, ABD sıralaması oluşmaktadır. Ayrıca İngiltere, diğer ülkelerin yayınlarıyla etkileşimi olan merkez ülke konumunda görülmektedir.

İncelenen yayınların üniversitelere göre dağılımında 10 ve üzerinde yayın yapan 7 üniversite bulunmaktadır. Avustralya’dan Güney Avustralya Üniversitesi ve Malezya’dan MARA Teknoloji Üniversitesi 20 yayın ile listenin üst sırasında yer almaktadır. Üniversiteleri hem 5 ve üzeri yayın hem de bu yayınlara yapılmış 150 ve üzeri atıf ile değerlendirdiğimizde; yayın sayısında zirvede olan MARA Teknoloji Üniversitesi’nin sıralamaya dahi giremediği, Monash Üniversitesinin ise 7 yayınına aldığı 858 atıfla en çok atıf alan üniversite konumunda olduğu görülmektedir.

Yönetim muhasebesi başlığı altında tespit edilen 988 yayının yazarlarına bakıldığı zaman; Web of Science veri tabanında 5 ve üzeri sayıda yayını olan yazar sayısı 29 iken en fazla yayının Gary Sprakman tarafından yapıldığı, en fazla atıf alan yazarın 7 tane yayınına 477 atıfla Kari Lukka olduğu tespit edilmiştir. Yazarların birbirleri ile olan bağlantıları incelendiğinde ise birkaç küme haricinde bir ilişkileri olmadığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında ele alınan yayınların dergilere dağılımında üç derginin öne çıktığı ve diğer kaynakları beslediği tespit edilmiştir. Yönetim muhasebesi başlığı kapsamında ortaya konulan çalışmaların kaynakçalarında geçen dergi vb. kaynaklara bakıldığında ise bu başlık altında yayınlanan çalışmalara ev sahipliği yapan dergilerin aynı zamanda bu yayınların kaynakçalarında ciddi yer tuttuğu ortaya çıkmaktadır. Kaynakçada yer alan kaynakların haritası incelendiğinde en fazla yayına sahip olan Accounting, Organizations and Society dergisinin hem atıf sayısı olarak hem de bağlantıları açısından baskın olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada incelenen yayınlar tarafından 50 ve üzeri atıf verilen çalışmalara ilişkin verilere bakıldığında; en fazla atıf alan yayının sahibi de olan Robert H. Chenhall isminin öne çıktığı görülmektedir. Chenhall, en fazla atıf alan çalışmada; yönetim kontrol sistemlerini ele almaktadır.

Son olarak ele alınan yayınlar anahtar kelimeler açısından değerlendirildiğinde; yönetim muhasebesi anahtar kelimesinin doğal olarak son derece baskın olduğu; onu yine bağlantılı olarak çevresel yönetim muhasebesi ve stratejik yönetim muhasebesinin takip ettiği görülmektedir. Anahtar kelimelerin birbirleri ile olan ilişkilerine bakıldığında ise yönetim muhasebesi ifadesinin hem kullanım sayısının fazlalığı hem de bağlantısının güçlülüğü görülmektedir. Yönetim muhasebesinin en güçlü bağlarının ise maliyet muhasebesi, yönetim kontrolü, muhasebe, karar verme ve strateji kelimeleri ile olduğu ortaya çıkmaktadır.

Ortaya konulan bu sonuçlar ile çalışmanın amacı olan; yönetim muhasebesi başlığı kullanılarak yapılmış yayınların görünümünü ortaya koyarak yeni hazırlanacak çalışmalara rehber olma hedefine ulaşıldığı düşünülmektedir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda bu veriler ışığında hangi yazarlarla işbirliği yapılabileceği, hangi kanallarda yayın imkanı bulabileceği vb. konular dikkate alınarak buna göre bir planlama oluşturulabilecektir.

5. Extended Abstract

Management accounting can be defined as the planning, organization, execution, and control of business activities. Management accounting: It is an information system that constitutes the whole of the accounting process carried out by putting the business managers in the focus, starting from the collection of information as raw data to the stage of reporting it appropriately.

Management accounting is in a constant change depending on the developments in the world. Parallel to these developments, studies on this field have also shown differences. In this study, in the context of the competition process that continues at an increasing pace at the global level, the article studies that take their place under the title of management accounting in the world were examined with the bibliometric analysis method. The aim of this study is to guide the studies to be prepared by revealing the appearance of the publications made using the title of management accounting.

The data used in the research were obtained from the Web of Science database based on March 2022. For the bibliometric analysis to be carried out within the scope of this study, firstly, the publications within the scope of Web of Science were searched. The results obtained from this scan are presented in a certain order with the visual mapping method by using the VOSviewer program, which is one of the many software developed for scientific mapping analysis.

In the study, when the search records related to the title of "management accounting" in the Web of Science database between 1980-2022 were evaluated in terms of general view; these publications have gained momentum since 2005 and since 2007, they have drawn a graphic above an average of 50 publications per year; Since 2015, it is seen that it has not decreased below 50 publications. The highest number of publications under the title of management accounting took place in 2020 with 84 publications. When the examined publications are evaluated in terms of countries, the dominance of England, the USA and Australia, which exceeds the limit of 100 publications, is seen. In the citation numbers of these publications, the order of these three countries ranking changes within themselves and the order of Australia, England and the USA is formed.

In the distribution of the examined publications by universities, there are 7 universities that have 10 or more publications. University of South Australia from Australia and MARA University of Technology from Malaysia are at the top of the list with 20 publications. When we evaluate universities with 5 or more publications and 150 or more citations to these publications; It is seen that MARA Technology University, which is at the top in the number of publications, could not even enter the ranking, and Monash University is the university with the most citations with 858 citations to 7 publications.

When the authors of the 988-side identified under the title of management accounting are examined; While the number of authors who have 5 or more publications in the Web of Science database is 29, it has been determined that the most publications were made by Spraakman, Gary, and the most cited author was Lukka, Kari with 477 references to 7 publications.

In the distribution of the publications covered in the study to the journals, it is seen that three journals stand out and feed the other sources. When we look at the sources such as journals, etc. in the bibliography of the studies put forward under the title of management accounting, it is revealed that the magazines that host the studies published under this title also occupy a significant place in the bibliographies of these publications. When the map of the sources in the bibliography is examined, it has been determined that the Journal of Accounting, Organizations and Society, which has the most publications, is dominant both in terms of the number of citations and links. When we look at the data on the studies with 50 or more citations by the publications examined in this study; It is seen that the name of Robert H. Chenhall, who is also the owner of the most cited publication, stands out.

Finally, when the publications discussed are evaluated in terms of keywords; the management accounting keyword is extremely dominant; it is seen that it is followed by environmental management accounting and strategic management accounting in connection with it.

With these results, the aim of the study is It is thought that the aim of being a guide for new studies by revealing the appearance of publications made using the title of management accounting has been achieved. In future studies, in the light of these data, a planning can be created by taking into consideration the issues such as which authors can cooperate with, which channels can be broadcast, etc.

Keywords: Management Accounting, Bibliometric Analysis, Mapping Technique.

Kaynakça

Abdel-Kader, M., & Luther, R. (2008). The Impact of Firm Characteristics on Management Accounting Practices: A UK-Based Empirical Analysis. *The British Accounting Review*, 40(1), 2-27.

Bhimani, A., Horngren, C. T., Datar, S. M., & Foster, G. (2008). *Management and Cost Accounting* (4th Edition b.). UK: Prentice Hall.

Bozdemir, E., & Çivi, F. (2019). Standart Maliyet Yönteminin Görsel Haritalama Tekniğine Göre Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*-(81), 59-84.

Burns, J., & Scapens, R. (2000). Conceptualizing Management Accounting Change: An Institutional Framework. *Management Accounting Research*, 11(1), 3-25.

Büyükmirza, K. (2015). *Maliyet ve Yönetim Muhasebesi* (20. Baskı b.). Ankara: Gazi Kitabevi.

Cadez, S., & Guilding, C. (2008). An Exploratory Investigation of an Integrated Contingency Model of Strategic Management Accounting. *Accounting, Organizations and Society*, 33(7-8), 836-863.

Chenhall, R. H. (2003). Management Control Systems Design Within Its Organizational Context: Findings From Contingency-Based Research And Directions For The Future. *Accounting, Organizations and Society*, 28(2-3), 127-168.

Chenhall, R., & Langfield-Smith, K. (1998). Adoption and Benefits of Management Accounting Practices: An Australian Study. *Management Accounting Research*, 9(1), 1-19.

Chenhall, R., & Morris, D. (1986). The Impact of Structure, Environment, and Interdependence on The Perceived Usefulness of Management Accounting Systems. *The Accounting Review*, 61(1), 16-35.

Cobo, M., López-Herrera, A., Herrera-Viedma, E., & Herrera, F. (2011). Science Mapping Software Tools: Review, Analysis, and Cooperative Study Among Tools. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 62, 1382-1402.

Demir, H., & Erigüç, G. (2018). Bibliyometrik Bir Analiz İle Yönetim Düşünce Sisteminin İncelenmesi. *İş ve İnsan Dergisi*, 5(2), 91-114.

DiMaggio, P., & Powell, W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147-160.

Drury, C. (2007). *Management and Cost Accounting* (7th Edition b.). U.K.: Cengage Learning.

Ergin, H., & Elmacı, O. (2015). Maliyet ve Yönetim Muhasebesinde Yeni Açılımlar: Stratejik Yönetim Muhasebesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(3(3)), 17-50.

Kaplan, R. S., & Johnson, H. (1987). *Relevance Lost: The Rise and Fall of Management Accounting*. Boston: Harvard Business School Press.

Koç, A., & Karabınar, S. (2021). Muhasebe Eğitimi Alanındaki Uluslararası Bilimsel Çalışmaların Bibliyometrik Analizi ve Türkiye'nin Konumu. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 13(24), 181-195.

López, O., & Hiebl, M. (2015). Management Accounting in Small and Medium-Sized Enterprises: Current Knowledge and Avenues for Further Research. *Journal of Management Accounting Research*, 27(1), 81-119.

Lukka, K., & Modell, S. (2010). Validation in Interpretive Management Accounting Research. *Accounting, Organizations and Society*, 35(4), 462-477.

Maas, K., Schaltegger, S., & Crutzen, N. (2016). Integrating Corporate Sustainability Assessment, Management Accounting, Control, and Reporting. *Journal of Cleaner Production*, 136, 237-248.

Meyer, J., & Rowan, B. (1977). Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), 340-363.

Otley, D. T. (1980). The Contingency Theory of Management Accounting: Achievement and Prognosis. *Accounting, Organizations and Society*, 5(4), 413-428.

Qian, W., Burritt, R., & Monroe, G. (2011). Environmental Management Accounting in Local Government: A Case of Waste Management. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 24(1), 93-128.

Spraakman, G., O'Grady, W., Askarany, D., & Akroyd, C. (2015). Employers' Perceptions of Information Technology Competency Requirements for Management Accounting Graduates. *Accounting Education*, 24(5), 403-422.

Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric Methods in Management and Organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472.

Araştırmacıların Katkı Oran Beyanı / Contribution of Authors

Yazarların çalışmadaki katkı oranları %100 şeklindedir.
The authors' contribution rates in the study are %100 form.

Çıkar Çatışması Beyanı / Conflict of Interest

Çalışmada herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.
There is no conflict of interest with any institution or person in the study.

İntihal Politikası Beyanı / Plagiarism Policy

Bu makale İntihal programlarında taranmış ve İntihal tespit edilmemiştir.
This article was scanned in Plagiarism programs and Plagiarism was not detected.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Scientific Research and Publication Ethics Statement

Bu çalışmada Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi kapsamında belirtilen kurallara uyulmuştur.
In this study, the rules specified within the scope of the Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive were followed.